

Näringsdepartementet
Enheten för främjande och förenkling

N2016/06470/FF
2017-01-31

Remissyttrande – Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet (SOU 2016_72)

Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) är föreningen för aktörer inom ägarformen private equity. Private equity-fonder utvecklar bolagen genom att tillföra kompetens, erfarenhet och kapital till onoterade bolag. SVCA representerar aktörer i hela ekosystemet för kapitalförsörjning: affärsänglar och venture capital i tidiga skeden till growth capital och buyout i senare skeden och mogna bolag. Private equity-sektorn hel- eller deläger ca 900 portföljbolag i Sverige med närmare 200 000 anställda i olika branscher över hela landet. Det motsvarar 4 % av de anställda i Sverige. Omsättningen från portföljbolagen motsvarar ungefär 8 % av svensk BNP. SVCA verkar för att skapa långsiktiga, förutsägbara och konkurrenskraftiga förutsättningar för att främja kapitaltillförsel och kapitalimport.

Sammanfattning

SVCA tillstyrker utredningens förslag att en utredning av det skatterättsliga företrädaransvaret behöver tillsättas då lagstiftningen straffar företrädarna på ett sätt som inte står i proportion till de eventuella fel som de har gjort sig skyldiga till. Vidare delar SVCA utredningens bedömning att det krävs förbättrad samordning inom Regeringskansliet. SVCA avstyrker dock utredningens förslag om entreprenörsombudsman då en sådan funktion inte kommer ge några väsentliga förbättringar för entreprenörskap.

Utredningen har i enlighet med utredningsdirektiven inte presenterat några konkreta förslag på skatteområdet vilket SVCA anser vara en betydande brist då en utredning av förutsättningarna för främjande av entreprenörskap utan förslag på skatteområdet knappast låter sig göras. Enligt utredningens internationella jämförelse av skatter kvalar Sverige inte in bland de 20 främsta länderna vilket de nordiska grannländerna Norge, Finland och Danmark gör. Det är inte rimligt att aktiva aktieägare som operativt arbetar i företag och som tar risk beskattas hårdare än passiva aktieägare. SVCA anser att utredningens avsnitt internationella jämförelse av skatter bör tas i beaktande inför beslut om bland annat betänkanden Skatt på finansiell verksamhet (SOU 2016:76) och Översyn av skattereglerna för delägare i fåmansföretag (SOU 2016:75).

Föreningen vill därför framhålla att de avgörande hindren för entreprenörskap finns inom Finansdepartementets ansvarsområde: oförutsägbara regler för beskattning av aktiva ägare, avsaknad av fondstrukturer för private equity & venture capital och överreglering av affärsänglar via LAIF.

För närvarande finns ett antal, var för sig icke samordnade förslag, på Finansdepartementets område på remiss (översyn av 3:12-reglerna, incitamentsutredningen, skatt på finansiell verksamhet och vinstbegränsningsutredningen). Samtliga av dessa borde ha analyserats och samordnats utifrån de politiska målen för Sveriges konkurrenskraft, jobbtillväxt, entreprenörskap samt kapitaltillförsel då förslagen riskerar att ytterligare försämra Sveriges konkurrenskraft.

Därutöver har Finansdepartementet numera även ansvar för främjandeåtgärder för kapitalförsörjning såsom EU-initiativen: Kapitalmarknadsunionen, EuVECA-regleringen (European Venture Capital Funds Regulation) och ELTIF-regleringen (European Long Term Investment Funds Regulation).

2.3.5 Regelbörda och entreprenörskap

SVCA delar utredningens bedömning att regleringar är särskilt betungande för små och nystartade företag samt att regeringen bör accelerera regelförenklaringsarbetet och säkerställa Regelrådets oberoende. SVCA ifrågasätter dock huruvida en funktion som "Entreprenörsombudsman" skulle bidra till att uppfylla syftet av två skäl. En stor del av den betungande regleringen emanerar från EU och därutöver är det främst skatteregler som är krångliga och oförutsägbara för små företag. Det är därför viktigt att regeringen på EU-nivå verkar för ett enklare regelverk och undvika överreglering vid nationell implementering av EU-reglering. Därutöver krävs ett helhetsgrepp på skatteområdet vad gäller tillämpningsregler och konkurrenskraft samt förutsägbarhet exempelvis vad gäller investeraravdraget, skatteregler för incitamentsprogram och 3:12-regelverket i syfte att främja entreprenörskap, aktiva ägare och kapitaltillförsel till tillväxtbolag.

2.3.6 Bostadsmarknad, infrastruktur och entreprenörskap

Utredaren föreslår att regeringen snarast bör verka för en blocköverskridande överenskommelse vad gäller bostadspolitiken som utredaren anser har utvecklats till en hämsko på entreprenörskapets förutsättningar. Vidare anser utredaren att Sveriges position som ett ledande land inom IT och digitalisering inte är given och att andra länder går förbi och närmar sig Sverige samt att mindre företag förefaller brista i digitaliseringskompetens. Utredaren föreslår att regeringen bör uppdraga åt de samverkansgrupper som etablerats inom ramen för samverkansprogrammen att kartlägga svagheter och att föreslå lämpliga åtgärder för att Sverige ska behålla sin position som en ledande digitaliseringsekonomi.

SVCA delar utredarens uppfattning att Sveriges position som ledande land inom IT och digitalisering inte är given och att andra länder går förbi. SVCA delar även bedömningen att bostadspolitiken är viktig men anser dock att förutsägbara och konkurrenskraftiga spelregler på skatteområdet är av störst betydelse. SVCA anser därför att det mest effektiva sättet att säkerställa Sveriges konkurrenskraft och främja sker genom att skapa förutsägbara och konkurrenskraftiga spelregler på skatteområdet för entreprenörer, aktiva ägare och institutionella investerare.

2.4 Skatter och entreprenörskap – en internationell jämförelse

Utredningen har i enlighet med utredningsdirektiven inte presenterat några konkreta förslag på skatteområdet vilket SVCA anser vara en betydande brist. Enligt utredningens kartläggning placerar sig Sverige på plats 37 i Världsbankens rapport *Ease of Doing Business* där ett stort antal faktorer som bedöms påverka förutsättningarna vägs ihop i 189 länder. En av dessa förutsättningar är *Paying taxes* som är en sammanvägning av bland annat skattesatser. Enligt utredningens kartläggning kvalar Sverige inte in bland de 20 främsta länderna vilket de övriga nordiska grannländerna Norge, Finland och Danmark gör. Av utredningens kartläggning framkommer också att Sverige tillhör de länder som internationellt sett har bland de högsta skatteuttagen. Vad gäller skatteuttagen på kapitalinkomster hamnar Sverige också över OECD-genomsnittet. Utredningen konstaterar därutöver att skatten på utdelningar- och kapitalvinster blir dubbelbeskattade genom först bolagsskatt och sedan antingen utdelnings- eller kapitalvinstbeskattning. Sverige placerar sig dessutom i ett mycket dåligt läge jämfört med andra länder vad gäller optionsbeskattning till följd av att vinster från personaloptioner beskattas som inkomst av tjänst. Vidare framkommer att fåmansbolagsreglerna i Sverige de s.k. 3:12-reglerna medför att de högsta kapitalskattesatserna i Sverige ligger betydligt över de högsta nivåerna i Sveriges konkurrentländer såsom Storbritannien, Tyskland, Finland och USA.

SVCA delar bedömningen att höga kapitalvinstskatter minskar entreprenörskapet och att det slår negativt mot potentiellt snabbväxande företag, särskilt i de fall där entreprenören behöver resa externt kapital. Mot bakgrund av resultatet av utredningens kartläggning av hur Sverige positionerar sig på skatteområdet, i förhållande till andra länder, anser SVCA att det är åtgärder på skatteområdet som bör prioriteras. Det är inte rimligt att aktiva aktieägare som operativt arbetar i företag och som tar risk beskattas hårdare än passiva aktieägare. SVCA anser också att ett stort problem är att regeringen inte tar hänsyn till dynamiska effekter i samband med förändringar av skattesystemet.

3.2 Företrädaransvaret förhindrar andra chanser och försvårar styrelserekryteringar

SVCA tillstyrker utredningens förslag om att en utredning av det skatterättsliga företrädaransvaret behöver tillsättas då lagstiftningen straffar företrädarna på ett sätt som inte står i proportion till de eventuella fel som de har gjort sig skyldiga till. En konkursansökan som kommer in en dag för sent kan i dag leda till privata mångmiljonkulder. Dagens lagstiftning kan leda till att företagare på grund av sin skuldsättning aldrig får en ny praktisk möjlighet att starta en ny verksamhet. SVCA anser detta vara olyckligt då det ofta är serieentreprenörer som lyckas med att bygga stora och livskraftiga bolag som kan skapa fler jobb.

6.2.2 Riskkapital

SVCA har i remissyttrande för *SOU 2015:64* lämnat synpunkter på omorganisationen av det statliga riskkapitalet. SVCA vill framhålla att "riskkapital" s.k. *venture capital*-investeringar i eget kapital i bolag med negativa kassaflöden är en mycket nischad finansieringsform som passar för ett fåtal företag med förutsättningar att snabbt bli ledande inom sitt område och med stor internationell marknadspotential. Det är i huvudsak institutionella investerare (t.ex. försäkringsbolag och pensionsfonder) som investerar i *venture capital*-fonder i syfte att skapa avkastning för förmånstagarna d.v.s. pensions- och försäkringstagare. Därutöver finns affärsänglar som ofta är före

detta entreprenörer som investerar vinster som uppkommit när de avyttrat det bolag som de ursprungligen grundat. Såväl *venture capital*-fonder som affärsänglar tillför inte enbart kapital utan framförallt kompetens inom sin nisch och nätverk. Skattesystemets utformning bland annat inläsningseffekterna i 3:12-regelverket utgör idag ett hinder för före detta entreprenörer att investera i nya tillväxtbolag.

SVCA anser att utgångspunkten för alla företag, oavsett storlek, måste vara att verksamheten finansieras av intäkter från företagets försäljning av dess varor/tjänster. SVCA delar bedömningen att det i en marknadsekonomi alltid bör finnas företag som inte "får" den finansiering de vill ha eftersom deras affärsidéer inte är tillräckligt bra. SVCA ifrågasätter om det är relevant att tala om ett generellt finansieringsgap i Sverige då kapitalbehovet skiljer markant beroende på bransch och kostnadsstruktur för verksamheten. Det tar kortare tid att utveckla och nå marknaden för en applikationsbaserad tjänst än för exempelvis ett läkemedel där det senare har en mycket lång och kostsam utvecklingscykel. Av utredningen framkommer att det privata riskkapitalet fokuserar på ett fåtal branscher: *IT* och därefter *life science*. SVCA vill dock framhålla att det till följd av digitaliseringen pågår strukturomvandling samt branschglidning varför indelningarna i traditionella branscher blir mindre relevant till följd av digitaliseringen. När det gäller *life science* krävs betydligt större mängder kapital under betydligt längre tid för att få fram en produkt än för en *IT*-applikation, investeringar i *IT* kan dock avse *IT*-applikationer för hälsa, musik, detaljhandel etc. Sedan några år tillbaka har de institutionella investerarna erhållit bra avkastning på sina investeringar *venture capital*-fonder som investerar i tillväxtbolag. Därutöver har Sverige sedan *IT*-boomen på 1990-talet förhållandevis många före detta entreprenörer med erfarenhet av att bygga tillväxtbolag inom *IT* vilket också kan vara en förklaring till att *IT*-applikationer attraherar mest kapital.

SVCA vill framhålla att det på senare år har tillkommit nya privata *venture capital*-fonder och att det finns ett antal team som för närvarande reser fonder. Därutöver så talar nationella och internationella fond- i-fond initiativ för att tillgången på *venture capital* kommer vara förhållandevis god för den typ av tillväxtbolag som lämpar sig för denna nischade finansieringsform. Såsom SVCA har framhållit i andra remissyttranden består det privata riskkapitalet av kapital i **kombination med kompetens**. Det är snarare brist på kompetens och erfarenhet än riskvilligt kapital mot bakgrund av lågränteläget. För att säkra kapitaltillförsel och kompetens till tillväxtbolag krävs att Sverige har konkurrenskraftig skattereglering se ovan 2.4 *Skatter och entreprenörskap*.

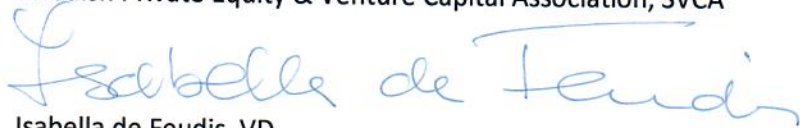
6.8.1 Förbättra den nationella koordineringen och tydliggöra den regionala rollen.

Utredningen föreslår att nationella prioriteringar tydliggörs och att Näringsdepartementet tilldelas det övergripande ansvaret för främjandeinsatser och utser lämplig myndighet. Utredningen slutsats är att det trots gemensam beredning av olika regeringsuppdrag och pågående samarbeten mellan myndigheter saknas överblick och samordning av offentliga insatser för innovation och företagsfrämjande.

SVCA delar bedömningen att det krävs samordning och överblick för att insatser för innovation och företagsfrämjande ska bli effektiva. Enligt regeringsformen är det statsministern som utser ministrar, fördelar ansvarsområden och svarar för departementsindelningen. SVCA konstaterar dock att relativt lite har förändrats vad gäller politikområden trots den snabba utvecklingen vad gäller digitalisering,

konvergens och finansmarknadsregleringen. De instrument som staten förfogar över för att främja entreprenörskap och tillförsel av kapital till tillväxtbolag finns inom Finansdepartementets ansvarsområde, det vill säga skattelagstiftning och reglering av finansmarknaderna exempelvis LAIF (Lagen om alternativa investeringsfonder), Kapitalmarknadsunionen och EuVECA-regleringen.

Swedish Private Equity & Venture Capital Association, SVCA

Isabella de Feudis, VD
isabella.de.feudis@svca.se
+46 8 678 30 90